

voorproefje diene deze foto genomen achter het landgoed Heuven, welke lijnrecht in tegenstelling is met de bewering, dat Nederland een vlak en effen landje is. Als ik het u niet vertelde, zoudt gij wanen een foto van Thüringen of het Zevengebergte voor u te zien.

De dichte boschachtige struiken zijn van den Gaspeldoorn. Deze stoere taaie struiken bloeien den geheelen winter door met duizenden helder-gele vlinderbloemen, hetgeen vooral bij rijp en ondergaande zon een geheel eenig en grootsch schouwspel geeft te genieten.

En hiermede neem ik voorloopig afscheid van Neerlands Thüringen, niet dan na een welgemeen „Auf Wiedersehen” in *De Levende Natuur* haar toegeroepen te hebben.

Arnhem.

D. J. VAN DER VEN.

NOG IETS OVER DE DOORNENKROON.

U heb ik nog iets op mijn hart. Dat geldt een artikel over de doornenkroon. In de eerste plaats over dien volksnaam. Het volk dat zijn wij allemaal, inwoners van een zelfde land. Een volksnaam is dus een naam, waarbij iedereen een plant zou moeten kennen. Nu daaraan mankeert veel. Maar zelfs in de meer beperkte beteekenis, die wij aan het woord volksnaam hechten, is, geloof ik, doornenkroon geen volksnaam. Want daar, waar de plant groeit, denk ik niet dat zij onder éenigen naam bekend is. Vraag het eens aan een Schiedammer, hoe hij *Medicago arabica* noemt, die bijna de eenige plant is, die zijne dijken in de naaste omgeving bekleedt? Ik denk dat u slip zult vangen. Vermoedelijk is de plant onder tuinlieden onder dien naam bekend. Nu zijn tuinlieden ook menschen en behooren dus ook tot het volk. Maar het wil er bij mij nog niet in, dat het daarom een volksnaam zou zijn. Daarbij is het, naar ik meen, volstrekt geen algemeene tuinplant; voor de mooie bloemen behoeft men haar zeker niet te kweken, dus misschien nu en dan om de aardige vruchtjes. Nu heb ik niets tegen dien naam, hij is zelfs zeer teekenend en beter dan bijv. Christusdoorn, waarmede men allerlei doornige gewassen aanduidt, maar in hoofdzaak toch *Zizyphus spina Christi*. Hier moet echter het woord doorn opgevat worden in dezelfde beteekenis als in Meidoorn, Sleedoorn. Ik meen den naam doornenkroon ook wel gehoord te hebben voor *Medicago*-vruchten en vooral voor *M. echinata*. Er komt echter bij dat de naam als oude volksnaam niet vermeld wordt, bijv. Pritzel—Jessen kennen hem niet en ook Heukels noemt hem niet. Misschien kan uw artikel dienen om hem tot volksnaam te maken en dan is hij veel mooier dan de boekjesnaam Arabische rupsklaver!

Gij zult mij Shakespeare's woorden toevoegen: What's in a name? En dan

moet ik u gelijk geven; laten we om dien naam asjeblijft geen ruzie maken, we weten nu wel over welke plant we 't hebben. Ik dacht echter er het mijne van, toen u vertelde: „Deze plant, die uit Zuid-Europa in ons land is doorgedrongen, en vroeger bij ons zeldzaam en dan nog niet eens wild heette voor te komen, vond ik dezen zomer enz.“ Een plant, die hier nog niet lang binnengedrongen zou zijn en dan reeds een volksnaam te bezitten, wel dat moet een zeer populaire plant zijn. En dat is ze toch werkelijk niet. Maar om een andere reden wil ik een beetje met u vechten. 't Zal wel met een sisser afloopen, want van uit Wageningen kan ik u in Amsterdam niet veel kwaad doen en er is niet veel kans dat ik u in de eerste weken onder mijn bereik zal krijgen.

Ik ben het niet met u eens, dat zij uit het Zuiden tot ons doorgedrongen is en dat zij vroeger zeldzaam was of althans zoo heette. In een land als 't onze, aan de golven ontwoekerd! daar moeten de planten toch ergens vandaan gekomen zijn. Van alle kanten zullen zij binnengestroomd zijn, maar deze schijnt haar weg langs de kusten gevonden te hebben. In de van de kust verwijderde gebieden komt zij niet voor of daar alleen met andere planten ingevoerd. Gebruiken we nu een beetje veel duitsche flora's, dan komen we er spoedig toe ons te laten suggereeren, dat hier dezelfde route zou gekozen zijn. Als men echter leest bijv. in de Synopsis der Mitteleur. Flora, dat zij voorkomt op de Britsche eilanden, in Frankrijk, het Iberische Schiereiland, Italië, Balkan Schiereiland, Zuid-Rusland, Kaukasus, Perzië, Klein-Azië en Noord-Afrika, dan is het duidelijk dat zij thuis hoort langs de kustlanden der middellandsche zee en van den Atlantischen Oceaan en in ons land vrij wel haar noordgrens bereikt. In Denemarken bijv. is zij slechts op een paar plaatsen als aangevoerd waargenomen. En hoe staat het nu met haar zeldzaamheid? Wij verkeeren in ons land in het onaangename geval, dat we over weinig oude gegevens beschikken. Onze oudste planten, die bewaard zijn gebleven, dateeren van 1780 en werden verzameld door David van Royen. De Kruidboeken daalden meestal niet af tot zulke nauwkeurige onderscheiding der soorten; de eerste beschrijving schijnt gegeven te zijn door Linnaeus in 1763, de naam *M. arabica* dateert van 1785. Dodoens had haar kunnen kennen, want die had „plantenzoekers“ in Zeeland tot zijn beschikking. Ongelukkigerwijze hebben zij de plant niet verzameld. Omdat zij er niet was? Wie zal 't zeggen? 't Eerst vinden wij melding gemaakt in van Hall's bekende flora 1e dl. 3e stuk pag. 841, „de gevlekte rupsklaver, aan de stekelige rupsklaver welligt al te nauw verwant, is gevonden bij Leijden (F. Dozy en T. T. Hinxt!) en ook op het eiland Schouwen, zijnde vroeger (Bijdr. VII. p. 34.) als *Medicago muricata* vermeld.“ Dit deel dateert van 1836. Misschien moet een opgave omtrent *M. muricata* van Meese (1763) ook tot deze plant gerekend worden, ofschoon mij geen nadere opgaven uit Friesland bekend zijn. In de Flora Leidenis (1840) vinden we de opgave van groeiplaatsen nog wat uitgebreid, welke groeiplaatsen men terugvindt in de nieuwe editie van den Prodrromus II. p. 384. In het herbarium der Ned. Bot. Vereeniging komt *M. maculata* dan ook voor

onder de oudst verzamelde planten, tusschen 1830 en 40. Gaat men voorts na, dat de plant door Grenier en Godron in Frankrijk als zeer algemeen wordt opgegeven; dat de Prodrôme de la Flore Belge 3. I p. 476 haar sporadisch opgeeft voor België, maar tamelijk algemeen langs de oevers der Schelde en *Assez commun d'Ostende à la frontière française* dan hebben we een aaneengesloten verspreidingsgebied en dan kunnen we toch wel zeggen dat de plant op de bij ons vermelde groeiplaatsen thuis hoort. Uwe vindplaats bij Bergen op Zoom is ook niet nieuw: ze is van daar reeds vereeuwigd. De eenige vreemde groeiplaats blijft nog tusschen Holset en Vaals, waar Dr. Goethart en ik haar in 1899 verzamelden, terwijl zij ook door den Heer de Haas bij Maastricht werd gevonden. Hoe ze daar komt, weet ik niet, maar ze komt in die buurt meer voor, want reeds in 1813 werd zij door Lejeune voor Spa vermeld en ook later aldaar herhaaldelijk gevonden. Ik houd onze *Medicago*, niettegenstaande haar Arabischen soortnaam, voor een echte ouderwetsche indigeen. Mocht ik u een illusie ontnemen, dan zou me dat spijten, maar alewel goede vrienden.

Wageningen, 5 Mei 1910.

Dr. L. VUYCK.

Natuurlijk, juist veel betere. Als de menschen, die door studie en eigen onderzoek de dingen goed weten, onze ervaringen en eerlijke meeningen komen aanvullen en verbeteren, dan is ons dat werkelijk een groot genoegen; niets is ons liever en heel graag geven wij onze meening voor een betere. Om de waarheid is het ons allen immers te doen.

E. Hs.

DE ORANJETIP EN DE PINKSTERBLOEM.

(*Euchloë cardamines*).

(*Cardamine pratensis*).

M maar dadelijk mijn hart van het wichtigste te ondoen: Al jaren lig ik overhoop met een der redacteurs van dit tijdschrift.

Zoo'n inleiding is waarlijk geen kleinigheid, vindt u wel? Neen, dat is ook zoo! Maar 'k zal dadelijk water in m'n wijn doen, anders loop ik gevaar, dat het stukje niet eens wordt geplaatst en daarvoor schrijf ik 't nu eigenlijk niet.

Ik geloof niet dat den heer Th. zelf ook nog maar een oogenblik bevroedt, waarom ik tegen hem heb loopen foeteren en mokken en 't is dus wel noodig, daar het al een oude kwestie is, dit even op te helderen.

Enkele jaren geleden las ik in een der boekjes van de serie »Van Bloemen, Vlinders en Vogels«, en wel in 't deeltje »In 't Bosch«, van de hand des heeren Heimans een episteltje waarin hij het heeft over den Oranjetip (*Euchloë cardamines*), dat mooie vlindertje, dat in het voorjaar vliegt en zoo aardig mimicreert met de onderzijde van z'n vleugels op schermbloemen etc. De schrijver meende toen, dat Look zonder look (*Alliaria officinalis*) beslist de geboorteplaats moest zijn van ons vlindertje.

Nu heb ik in een streek gewoond, waar *Alliaria officinalis* uren in den omtrek niet voorkwam, tenminste hoogstens zóó weinig, dat ik, die er geregeld veld en bosch doorsnuffelde, het er nooit gevonden had. (Ik kende het kruid goed, want op Texel, waar ik